

Opgroeien

Guffenslaan 7 - 9

3500 HASSELT

iroj.jeugdhulp.be

VERSLAG IROJ Limburg

Datum: 16/03/2023

Locatie: VAC Hasselt – Herkenrodezaal

Aanwezig: Anja Janssen, Katrijn Kelchtermans, Liesje Reynders, Hilde Swennen, Johan Tuerlinckx, Veerle Umans, Lutgart Van Ende, Katrien Van Loon, Ann Vandersanden, Kevin Van Bedts, An Everaerts, Assyah Mansouri, Irem Adibelli, (agendapunt 2), Kristof Vervloesem (agendapunt 3), Sylvie Hilven (agendapunt 3), Eef Goedseels (agendapunt 3), Inez Beys (agendapunt 8)

Afwezig met kennisgeving: Liesbet Bex, Jan Claus, Eliska Douwen, Yannick Willems, Maya Schevernels, Tony Seyler, Ingrid Sleurs, Ruben Tempelaere, Ingrid Sleurs, Johan Neijens, Veerle Cielen

Verslaggever: Raf Van Hoof

Onderwerp: LIM 02-2023

1. Goedkeuring en opvolging verslag 2 februari 2023
2. Wijzigingen jeugdhulpaanbod
 - a. Evaluatie definitieve ombouw dagcentrum De Oever
 - b. Opvolging oproep reconversie
 - c. Middelen crisisbegeleiding
3. Decreet jeugd delinquentierecht: stand van zaken
4. Regioplan 2023: vastleggen begroting + acties 2023
5. Onderwijs – jeugdhulp: opvolging eerdere signalen
6. Wonen in Limburg: stand van zaken nieuwe sociale woonmaatschappij
7. Voortgang beleidsevoluties
 - a. Vroeg en Nabij
 - b. BVR hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten
 - c. Taskforce crisis jeugdhulp
 - d. Referentieregio's: beslissing Vlaamse regering
8. Uitbreiding zorgraden ELZ: toelichting en gedachtewisseling
9. Varia
 - a. Foto jeugdhulp Limburg
 - b. Bevraging Ouders.
 - c. 35 jaar K-delta
 - d. Toonmoment 'De Grote Stap' Cachet

1 Goedkeuring en opvolging verslag 2 februari 2023

IROJ Limburg keurt het ontwerpverslag van de samenkomst op 2/2/23 zonder verdere opmerkingen goed.

2 Wijzigingen jeugdhulpaanbod

2.1 EVALUATIE DEFINITIEVE OMBOUW DAGCENTRUM DE OEVER

De aanvraag tot structurele ombouw van het dagcentrum van De Oever werd eerder niet goedgekeurd. Wel werd vanuit Opgroeien in overleg gegaan met De Oever. Naar aanleiding van dit overleg, leverde De Oever een meer uitgebreide evaluatie aan het agentschap Opgroeien aan, dat op basis hiervan de aanvraag alsnog goedkeurde. Deze meer uitgebreide evaluatie gaat als bijlage bij het verslag. Een advies over de bijkomende stukken is niet meer gevraagd. Kevin Van Bedts, directeur De Oever, licht toe.

Sinds de sluiting van het dagcentrum werden er geen vragen naar dagopvang meer gesteld. Mogelijk heeft dit verband met de coronapandemie. Wel is het zo dat er vanuit De Oever nu vaker in gezinscontext ondersteuning geboden wordt (bv rond huiswerkbegeleiding). Ook wordt het dagcentrum nog steeds gebruikt om in aanbod vanuit De Oever (bv Vlot-werking) te voorzien.

In de marge: momenteel zijn er vanuit De Oever geen plannen om het bestaande aanbod in het Onthaalteam te verbreden.

IROJ Limburg bedankt De Oever dat partners werden bevroegd in het kader van evaluatie.

2.2 OPVOLGING OPROEP RECONVERSIE

De verschillende initiatiefnemers met goedgekeurde voorstellen inzake reconversie zijn intussen op Vlaams niveau samen gekomen. Daarnaast komt de opvolggroep op Limburgs niveau de eerste keer samen op 28 maart.

2.3 MIDDELEN CRISISBEGELEIDING

Raf licht toe.

Naar aanleiding van de effecten van de coronapandemie, werden extra middelen vrijgemaakt voor crisisbegeleiding. Voor Limburg werden deze toegekend aan een samenwerkingsverband van HSA, OOC Kompas en CKG De Stap.

De middelen waren tijdelijk bedoeld; er werd een uitdoofscenario uitgewerkt dat intussen ook al actief was.

Gelet op de grote druk op de crisismeldpunten en nood aan crisisbegeleiding, werd eind 2022 beslist om de middelen opnieuw op te trekken, en te continueren tot en met 2024. Een evaluatie wordt voorzien om desgevallend te kunnen overgaan tot structurele financiering. In overleg met

de regio's wordt bekeken welke aanbieders dit aanbod best vorm geven. In afwachting wordt de samenwerking met de huidige aanbieders gecontinueerd.

3 Decreet jeugddelinquentierecht: stand van zaken

3.1 HERVORMINGEN GI

Sylvie Hilven (GI De Kempen) sluit aan en geeft toelichting bij de nieuwe, aangepaste werking van de gemeenschapsinstellingen sinds 1 maart en de invoering van een nieuwe fase van het decreet jeugddelinquentierecht. Haar toelichting en het gebrachte stroomschema gaan als bijlage bij het verslag.

Sinds 1 maart ligt de klemtoon in GI De Grubbe op taxatie obv. vastgelegde protocollen en bevragingen. In GI De Kempen ligt de klemtoon sindsdien dan meer op begeleiding.

Het aanbod time out vanuit De Kempen verandert niet.

Het is de toekomst die zal moeten uitwijzen of de doorgevoerde aanpassingen een antwoord zullen kunnen bieden op de grote instroomdruk. Bedoeling is dit zeker goed op te volgen.

De in de toelichting genoemde termijnen zijn aanpasbaar binnen de voorlopige rechtspleging, maar zijn dat niet binnen de definitieve rechtspleging.

3.2 VOLGENDE STAPPEN UITVOERING DECREET

Eef Goedseels sluit aan op het IROJ. Eef is beleidsmedewerker op het thema jeugddelinquentierecht bij Opgroeien.

Ze schetst een stand van zaken omtrent de uitvoering van het decreet, en de nog te verwachten initiatieven.

Een van de komende initiatieven is het opzetten van elektronische monitoring. Dit moet inhaken op begeleiding, en niet louter ter controle worden opgezet. Rond elektronische monitoring wordt momenteel nog hard nagedacht en visie gevormd; een proefproject staat in de steigers voor najaar 2024 in een aantal specifieke arrondissementen.

3.3 VEILIG VERBLIJF IN LIMBURG

Kristof Vervloesem, directeur Heem vzw, sluit aan en geeft een toelichting bij de opstart en werking van Veilig Verblijf in Limburg.

Tot nu toe werden 15 jongeren begeleid, hun gemiddelde leeftijd was 16 jaar en 4 maanden. Er vonden 88 crisissen plaats, die tot 11 afzonderingen hebben geleid (geen fixaties en de afzondering vond ook niet per definitie plaats in isolatieruimte) bij 5 jongeren.

Bij de start van een verblijfstraject in Heem wordt sterk ingezet op begrenzing en bescherming, geflankeerd door relationeel werken. Gaandeweg in het traject wordt het relationele belangrijker.

Heem kende best een stevig personeelsverloop, zeker in de opstartfase, en dit omwille van verschillende redenen.

Naar de toekomst toe wil Heem doorgroeien naar een meer doorgedreven netwerkorganisatie. IROJ Limburg drukt zijn waardering uit voor het bijzondere verhaal van samenwerking dat aan de grondslag ligt van de organisatie.

Er wordt een toenemende druk ervaren vanuit Vl Brabant in de aanmeldingen. Tegelijk neemt de druk op de werking ook toe door een stijging van fysieke en verbale agressie. Zeker dit laatste vraagt extra ondersteuning. Vanuit Opgroeien wordt extra op deze ondersteuning ingezet, en Heem zal ook studiedag organiseren onder de titel 'Hou ze vast' op 12/10. IROJ Limburg wil dit initiatief graag mee ondersteunen, en zal ook deze actie opnemen in het regioplan.

Er is de vaststelling dat het profiel van de jongeren in veilig verblijft vaak erg aanleunt bij het profiel van jongeren GES+. Het is dan ook logisch dat hierrond afstemming wordt gezocht (cf. ook het nieuwe BVR hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten). Tegelijk wordt vanuit Veilig Verblijf de grootte van de regio voor het hulpprogramma geproblematiseerd, en de afwezigheid van stevige residentiële settings veilig verblijf in Vl. Brabant/B'sel. Dit zal het aanbieden van goede contextuele zorg blijken te verhinderen en druk zetten op de beschikbare capaciteit.

4 Regioplan 2023: vastleggen begroting + acties 2023

Vanuit de verschillende IROJ kern- en werkgroepen werden de voorbije weken nog enkele acties voor 2023 voorgesteld.

Raf overloopt het overzicht, IROJ Limburg gaat akkoord met de voorstellen. Het vraagt om voor de 2-3-daagse vormingen rond parallel solo-ouderschap een intersectorale verdeelsleutel van deelnemers vast te leggen. IROJ Limburg gaat ook akkoord met de intentie om een 3^{de} reeks te organiseren in 2024, en doet daarbij alvast en principiële voorafname op budget regioplan 2024.

Aangezien er nog ruimte is, wordt de suggestie gedaan om later dit jaar een nieuw netwerkforum te organiseren, gekoppeld aan een actueel thema gebracht door een sterke spreker. Sowieso dient nog een actie te worden uitgewerkt rond de terugkoppeling van de resultaten foto jeugdhulp.

5 Onderwijs – jeugdhulp: opvolging eerdere signalen

5.1 SCHOOLUITSLUITINGEN

In juni 2022 werd het toenemend aantal schooluitsluitingen én de verjonging van deze kinderen op IROJ Limburg aangekaart. Vraag was toen of het aanvoelen van deze tendens strookte met de realiteit?

Hilde Swennen koppelt terug over de informatie van de Limburgse CLB hieromtrent.

Ze geeft aan dat ook de CLB verontrust zijn over het stijgend aantal schooluitsluitingen en problematische afwezigheden + de verjonging van deze groep leerlingen. Al zijn er nuances:

- Uit de cijfers blijkt geen stijging voor de leerlingen basisonderwijs. Wel wordt er een grote groep gerapporteerd die het verzoek krijgen om een andere school te zoeken, of die niet voltijds welkom zijn op school. Een dergelijk verzoek wordt vaak ervaren als een schooluitsluiting. Doet zich iets dergelijks voor, dan kan het CLB zeker aangesproken worden. Zij zullen dan lokaal mee in overleg gaan en het gesprek hierrond mee voeren.
- Uit de cijfers blijkt wél een onrustwekkende stijging voor scholieren secundair onderwijs. Tegelijk zijn de CLB-interventies nog meer toegenomen. Vanuit de CLB wordt alvast nagedacht hoe zij beter/sneller kunnen betrokken worden in dergelijke trajecten. Ook de groep 18+ die uitgesloten wordt, lijkt te groeien

Belangrijke kanttekening is alvast dat de draagkracht van leerkrachten en scholen zwaar op de proef gesteld wordt. Hiervoor moet ook begrip zijn, en op ingezet worden. Alvast vanuit de CLB wordt hierrond gewerkt, door ook leerkrachten te begeleiden, bv in het omgaan met gedrag of door klassikaal te ondersteunen in dynamieken.

Waarschijnlijk ligt voor een deel van de moeilijkheden de oorsprong bij tekorten in de mogelijkheden van BuO. Tegelijk verloopt de tendens binnen SO en BuSO erg parallel.

Los van al deze ontwikkelingen, wijst Hilde er op dat ook de groep jongeren dat thuis blijft van school met een geldig afwezigheidsattest groeit. Ook dit is een problematische evolutie die tot nadenken stemt.

5.2 BELEIDSEVOLUTIES SCHOOLINTERNATEN

Daarnaast volgen we het beleidssignaal op mbt internaten dat op vorige samenkost van IROJ Limburg werd gegeven.

Vanuit ACT werd contact opgenomen met de betrokken organisaties. Voor de internaten aangesloten bij het GO! lijkt er zich geen probleem voor te doen. Voor de internaten aangesloten bij het vrije net, ligt mogelijke sluiting voor bij 6 internaten. In deze 6 organisaties verblijven 40 à 45 kinderen/jongeren met opvolging van OSD of ondersteuning middels SA. De betrokken organisaties zijn hun opties op dit moment nog aan het verkennen.

Dit signaal werd ook op Vlaams niveau aangekaart. Momenteel wordt naar departement Onderwijs & Vorming gekeken hoe hiermee kan worden omgegaan en wat nog mogelijk is.

Tegelijk kunnen MFC door internaten gevraagd worden om hun knowhow in te brengen. Door een dergelijke samenwerking zou kunnen afgeweken worden van de nieuwe decretale norm inzake schaalgrootte.

IROJ Limburg vraagt Johan om vanuit ACT de vinger aan de pols te blijven houden, en bedanken hem hiervoor alvast.

5.3 LEERRECHT

Tenslotte wijst Raf er op dat er nog steeds kan worden deelgenomen aan de stuurgroep Leerrecht vanuit perspectief jeugdhulp. Kandidaten kunnen hierover meer info bekomen bij Nathalie Vanbergen (nathalie.vanbergen@vrijcblimburg.be), netwerkcoördinator Leerrecht.

6 Wonen in Limburg: stand van zaken nieuwe sociale woonmaatschappij

Eerder drukte IROJ Limburg zijn bezorgdheid uit over de hervormingen in het sociale woonbeleid. De diverse Limburgse sociale verhuurkantoren en huisvestingsmaatschappijen zullen fuseren tot WIL – Wonen In Limburg, en dit tegen september 2023.

Een van de gevolgen is daarnaast dat de toewijzingsregels wijzigen. Vanuit WIL is recent een start genomen tot participatief traject om een voorstel voor de lokale besturen hierrond uit te werken. De afgelopen week vonden 3 uitwisselingsmomenten plaats. De informatie hiervan wordt gevoegd als bijlage bij het verslag.

We delen, wisselen uit en volgen op: begin mei kunnen kandidaturen worden ingediend voor de toewijzingsraden; vanuit de werkgroep jongvolwassenen wordt hierrond een voorstel uitgewerkt.

7 Voortgang beleidsevoluties

7.1 VROEG EN NABIJ

Eind februari keurde de Vlaamse regering de conceptnota Vroeg en Nabij goed. Je vindt deze nota en verdere info terug op <https://vroegennabij.be/>.

7.2 BVR HULPPROGRAMMA GEBLOKKEERDE ONTWIKKELINGSTRAJECTEN

De Vlaamse regering keurde een besluit goed mbt geblokkeerde ontwikkelingstrajecten. Dit zal het BVR inzake de intersectorale zorgnetwerken vervangen en verruimen.

Bedoeling is dat er tegen september een diagnostisch expertisenetwerk wordt opgezet. Hiervoor worden momenteel de nodige stappen gezet. Daarnaast is het de bedoeling dat jeugdhulporganisaties een samenwerkingsverband aangaan om een hulpprogramma uit te werken voor jongeren met indicatie GES+, veilig verblijf en IZN-profiel. Het is vanuit het diagnostisch expertisenetwerk dat deze jongeren naar dit hulpprogramma zullen worden toegeleid.

Meer info is terug te vinden op [Hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten | Jeugdhulp](#).

Op 21/4 vindt een overleg plaats om te bekijken hoe dit alles te concretiseren voor de regio Brussel/Vlaams-Brabant/Limburg. De uitnodiging hiervoor is verstuurd naar de partners van het Intersectorale Zorgnetwerk (IZN), GES+-aanbieders en aanbieders Veilig Verblijf. Maar, ook anderen met interesse kunnen aansluiten. Zij kunnen hun interesse kenbaar maken bij Lien Vervloet (lien.vervloet@ferdinand.broedersvanliefde.be), coördinator IZN.

7.3 TASKFORCE CRISIS JEUGDHULP

De taskforce crisis jeugdhulp is 2 keer samengekomen, er zijn momenteel geen plannen voor nieuwe bijeenkomsten of een opdracht voor de taskforce rond opvolging van evt geselecteerde initiatieven.

Beide samenkomsten hebben geleid tot vele en verscheiden voorstellen (een 40-tal). Hierin werd geselecteerd.

Op dit moment werden de resultaten en acties (op korte termijn) nog niet gecommuniceerd.

7.4 REFERENTIEREGIO'S: BESLISSING VLAAMSE REGERING

Begin februari besliste de Vlaamse regering definitief over de indeling van Vlaanderen in 15 referentieregio's. Alle Vlaamse beleidsdomeinen dienen zich hiertoe tegen 2025 te verhouden. Momenteel wordt hierrond een visie uitgewerkt voor jeugdhulp. De jeugdhulpvoorzieningen en samenwerkingsverbanden 1G1P ontvingen hierrond reeds bericht. Zodra meer info beschikbaar, zal dit worden gedeeld.

Alle info over de referentieregio's: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/strategische-projecten/regiovorming>.

8 **Uitbreiding zorgraden ELZ: toelichting en gedachtewisseling**

In het kader van een nieuw besluit van de Vlaamse Regering tot erkenning en subsidiëring van de eerstelijnszones, zal de cluster welzijn van de zorgraden uitgebreid worden met voorzieningen vanuit het VAPH en het agentschap Opgroeien.

Om dit en andere aspecten van de hervorming verder uit te werken, worden er door het Agentschap Zorg en Gezondheid werkgroepen opgericht. In de periode tussen nu en de zomer zullen er drie bijeenkomsten van deze werkgroep georganiseerd worden.

Inez Beys, senior stafmedewerker ELZ Herkenrode, licht toe. Bedoeling is om de grote lijnen helder te hebben tegen de zomer vanuit het agentschap Zorg en Gezondheid, mho. op goedkeuring van een Besluit Vlaamse regering in september 2023. De presentatie gaat als bijlage bij het verslag. We wisselen als IROJ hierover uit.

Als gevolg van de regelgevende aanpassingen op de zorgraden, worden partners Opgroeien en VAPH in de toekomst verplichte partners op de zorgraden. In concretisering stelt zich dan de vraag hoe dit zich zal verhouden ten opzichte van de indeling in referentieregio's voor jeugdhulp? Op welke schaal is het ook haalbaar voor jeugdhulp om te werken? Op niveau ELZ, 1G1P, referentieregio? Vraag is ook hoe jeugdhulppartners zich zullen moeten/kunnen verhouden tot andere partners, bv vanuit ouderenzorg?

In elk geval wordt het belangrijk om zich in de toekomst te verhouden tot de doelstellingen van steden en gemeenten. Maar, is het überhaupt haalbaar om zich vanuit jeugdhulp op dergelijke

gemeentelijke schaal te organiseren? Het lijkt logisch om in deze beweging zeker ook de Huizen van het Kind te betrekken, alsook trajectbegeleiding,...

Als het gaat over het inhoudelijke, zou een interessant thema de samenwerking tussen OCMW voor jongvolwassenen kunnen zijn. In ieder geval lijkt het het IROJ nuttig om een thematische focus te nemen. Op dit moment lezen de intenties voor IROJ Limburg nogal abstract, en wordt de suggestie gedaan om te werken rond concrete voorstellen en projecten.

Wat de vraag naar afvaardiging betreft, uit IROJ Limburg de suggestie om de afvaardiging vanuit jeugdhulp niet vooraf en regelgevend in te kleuren.

We bedanken Inez voor de toelichting, de openheid en het initiatief tot uitwisseling. We spreken af dit in de toekomst samen verder op te volgen; IROJ Limburg denkt graag mee in de verdere uitwerking.

9 Varia

9.1 FOTO JEUGDHULP LIMBURG

Op 10 februari maakten we samen een foto van de jeugdhulp in Limburg, de resultaten konden tot midden maart ingediend worden – ook deze week was er nog respons. In de komende periode worden ze overgemaakt aan UHasselt voor verwerking.

Tot vandaag namen 36 organisaties/samenwerkingsverbanden deel uit alle sectoren en soorten werking. Dit maakt dat alle soorten hulpverlening vertegenwoordigd zijn in de telling, vaak voor het volledige aanbod.

9.2 BEVRAGING OUDERS.

Ouderspunt werkt momenteel aan een nieuwe beleidsnota voor de periode 2024 -2026. We vertrekken hierbij zoals steeds vanuit de inbreng van ouders met ervaring in de jeugdhulp, aangevuld met input vanuit de jeugdhulpsector. En bij die input kan jij Ouderspunt enorm helpen!

Ouderspunt maakte 2 korte online bevestigingen:

- 1 bevestiging voor ouders met ervaring in de jeugdhulp: [Bevestiging ouders Ouderspunt \(office.com\)](#)
- 1 bevestiging voor hulpverleners, beleidsmedewerkers en consulenten: [Bevestiging hulpverleners/medewerker beleid/consulenten Ouderspunt \(office.com\)](#)

Behoor jij tot 1 van deze 2 groepen?

Klik dan op 1 van bovenstaande links en vul de vragenlijst in tegen 22/03/2023.

9.3 35 JAAR K-DELTA

K-Delta wordt 35 en nodigt graag uit op woensdag 29/03/2023 voor de interessante namiddaglezingen rond het thema “Traumasensitief werken.” De uitnodiging gaat als bijlage bij het verslag; inschrijven kan tot 20/3.

9.4 TOONMOMENT 'DE GROTE STAP' CACHET

Cachet nodigt uit voor hun toonmoment rond 'De grote stap' op 31/3 in Mechelen.

Ben je hulpverlener, jongere of beleidsmakers?

Heb je interesse in hoe jongeren de overgang ervaren van voorziening naar zelfstandigheid?

Dan is het toonmoment 'de grote stap' echt iets voor jou!

Drie jaar lang kon Cachet met steun van het Hulpfonds van de Koningin extra aandacht geven aan dit thema.

Vrijdag 31 maart in Mechelen van 13u tot 20u stellen we je ons project voor.

Via workshops, voorleesmomenten en filmpjes beleef je zelf hoe jongeren de overgang ervaren van leefgroep naar zelfstandigheid.

Erna dagen we je uit om in de toekomst aan de slag te gaan met hun ervaringen.

[Schrijf je snel in via deze link.](#)

9.5 BEVRAGING VRIJ CLB

Vanuit de vrije CLB wordt een bevraging rondgestuurd rond samenwerking met partners. Deze bevraging zal onder meer via het IROJ verspreid worden. Aangezien het de bedoeling is dat alle medewerkers die in praktijk met CLB samenwerken feedback kunnen geven, de vriendelijke vraag om deze bevraging ook actief te delen met de collega's binnen de eigen organisatie én sector.